

ТЕСТ – Лексикална норма (12 клас)

21.10.2021, 19:03 ч.

Име Фамилия

Клас №

ТЕСТ

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК – 12 клас

ЛЕКСИКАЛНА НОРМА

1. В кое изречение е допусната лексикална грешка?

- А) Бях приключил с обидчивата си гордост; бях приключил с всичките си дребни прояви на суетност и високомерие.
- Б) Отдавна вече мирската суета не го трогваше, беше съсредоточен в намеренията си, които превъзхождаха възможностите на човешката природа.
- В) Сънят и вцепенението отстъпиха място на някакво необичайно трескаво и безсмислено суетене.
- Г) Такива хора трудно признават собствените си грешки - не заради перфекционизъм, а от нахърнена суетливост и самолюбие.

2. В кое изречение е допусната лексикална грешка?

- А) Вилата е без текуща вода и без електричество.
- Б) Той беше човек, завладян от фикс идеи, потаен и вероятно параноик.
- В) Изчезнал без предизвестие - това бе професионалният евфемизъм за убит.
- Г) Всеки от десетте отпечатъка на човешките пръсти е уникален.

3. В кое изречение е допусната лексикална грешка?

- А) Свещените писания са истории и легенди за опитите на човек да разбере потребността си от смисъл на собственото си съществуване.
- Б) В музея имаше малка папирусна книжка, изписана с чудновати писмена, които се извиваха като змии.
- В) Без писменост историите били предавани от уста на уста и обикновено украсявани.
- Г) Йероглифната писмовност съчетава в себе си изобразителните елементи с абстрактните символи.

4. В кое изречение е допусната лексикална грешка?

- А) Той се приближи още и започна да се взира в неясните букви.
- Б) Родителите й бяха починали преди години и единственият й стожер сега беше баба й.
- В) Неделният следобед е най-чудесното време за мързелуване, книги, филми и лежерни

разговори.

Г) Той е стоял извън литературните разпри на своето време и сам е наричал себе си дилетант.

5. В кое изречение НЕ е допусната лексикална грешка?

А) Аз успях да предизвикам интересна дилема на тази тема, която за съжаление прерасна в спор и завърши с разправия.

Б) Поради авария ТЕЦ „Бобов дол“ спира част от мощите си за десетина дни.

В) Домакинът се разположи в едно кресло край масичката до прозореца и отправи нехаен жест към госта си.

Г) В подобни случаи полицията има право дори да използва параноичен газ за разпръскване на тълпата.

6. В кое изречение НЕ е допусната лексикална грешка?

А) Кариерата му на писател започва през 1865 г. и той приема литературния прякор Марк Твен, с който е известен като автор на „Приключенията на Том Сойер“.

Б) Познавам подробно брат си и мога да заявя с увереност, че той не е способен на подобна постъпка.

В) Той е изконен сърбин, роден е в Сърбия, майка му и баща му са сърби.

Г) Запалил се беше доста късно по стрелбата с лък, но упорстваше и дори се беше явявал на състезания за аматьори.

7. В кой ред фразеологичните словосъчетания НЕ са синоними?

А) дните ми са преброени - пътник съм

Б) замайва ми се главата - изгубвам си ума

В) на куков ден - на второ пришествие

Г) с ченгел му вадят думите - вързан в устата

8. В кой ред фразеологичните словосъчетания НЕ са синоними?

А) вземам ума - свалям звезди от небето

Б) ям душата - пека на шиш

В) отпускам му края - удрям го на живот

Г) имам редки пръсти - пара не свъртам

9. В кой ред фразеологичните словосъчетания са синоними?

А) не подвивам крак - не паса трева

Б) като куче и котка - между Сцила и Харибда

В) вятър ме вее на бял кон - вятър работа

Г) като две капки вода - одрал му е кожата

10. В кой ред фразеологичните словосъчетания са синоними?

А) опитно зайче - заешка душа

Б) вдигам ръце - дигам си парцалите

В) бабини деветини - врели-некипели

Г) чиста ми е работата - света вода ненапита

11. В кой ред фразеологичните словосъчетания са антоними?

- А) работи му ченето - слага си катинар на устата
- Б) вземам ума - изгубвам си ума
- В) вземам за чиста монета - гледам накриво
- Г) тупам се в гърдите - преминавам през огън и вода

12. В кой ред фразеологичните словосъчетания НЕ са антоними?

- А) чета конско евангелие - пея осанна
- Б) вързан съм в ръцете - имам лека ръка
- В) галеник на съдбата - роден на черен петък
- Г) ум като бръснач - с два пръста чело

13. В кой ред фразеологичните словосъчетания НЕ са антоними?

- А) цепя косъма на две - имам широки пръсти
- Б) като църковна мишка - като крез
- В) плаша се от сянката си - не ми мигва окото
- Г) в черна светлина - на бял свят

14. За всяко празно място изберете най-уместния от предложените изрази.

Всяка сериозна дискусия относно ролята на войната в човешките общества, и преди всичко дебатите за или против нейната неизбежност,.....(А) ни отправят към въпроса за нейния произход. Знайно е, че организираната война е неизменен спътник на цивилизацията още от началото на писаната история, но това все пак не са повече от пет хиляди години. Ако военни действия съществуват още преди цивилизацията, та дори и преди човека, то тогава (Б) тревожната вероятност войната да се окаже неизбежна част от нашето генетично наследство. Подобна мисъл би била действително.....(В), но въпреки това сме длъжни да й..... (Г) достатъчно внимание.

- А) наложително, фатално, неминуемо
- Б) изниква, се ражда, се показва
- В) умопомрачителна, обезкуражаваща, предизвикваща
- Г) посветим, дадем, удостоим

15. За всяко празно място изберете най-уместния от предложените изрази.

Личните взаимоотношения са..... (А) за нас, както въздухът, който дишаме. Всички ние се нуждаем от приятели, любими, партньори, от хора, с които да (Б) радости, мъки, опасения и успехи. Това общуване..... (В) най-нежните ни струни и обогатява и най-затънтените кътчета на душата ни. Всички се нуждаем от дружба, любов, добра компания и чувство за принадлежност и въпреки това често оставаме на разстояние един от друг, не желаем или не можем да протегнем ръка и да..... (Г) пълноценен контакт.

- А) основополагащи, жизненоважни, изконни
- Б) разменим, доверим, споделим
- В) докосва, свири на, обтяга
- Г) осъществим, правим, сътворим

16. За всяко празно място изберете най-уместния от предложените изрази.

Литературата..... (А) мисленето, разширява хоризонта, приучава към правенето на връзки и сравнения, набавя ориентация, защото не е тайна, че по литературата може да се направят изводи за обществата, каквито невини могат да се..... (Б) от документите. Всяко произведение предполага противоречивост, смътност, неопределеност и по този начин винаги е (В) за ума. Учителите трябва да се стремят да..... (Г) познавателно и изследователско любопитство.

- А) форсира, аргументира, стимулира
- Б) измъкнат, експлоатират, извлекат
- В) обстоятелство, предизвикателство, свидетелство
- Г) култивират, активират, импулсират

17. За всяко празно място изберете най-уместния от предложените изрази.

Докато се разхождаме из приветливите коридори, младежи играят спокойно на карти, а момиченца скачат на въже в прекрасния вътрешен двор. Минаваме от стая в стая и навсякъде децата учат: в голямата и светла библиотека, в лъскавата компютърна зала или просто в класната стая. Откриваме същата..... (А) обстановка и в учителската стая, където също не липсват компютри. Но най-невероятното нещо е..... (Б) на шум. Защо тези деца не крещат? Защо например не използват отсъствието на учителя, за да се замерят с пергели? Все пак те са в тази особено..... (В) възраст. Както всички младежи в Европа, и те имат пиърсинг, качулки, които нахлупват чак до носа, и джинси, свлечени до колената. Само че..... (Г) спокойни.

- А) уютна, доброкачествена, китна
- Б) дефицитът, недостигът, липсата
- В) опасна, фатална, преломна
- Г) напомнят на, изглеждат, стават

18. За всяко празно място изберете най-уместния от предложените изрази.

Бъдеще, настояще и минало за мен са части от едно безкрайно време, в него онова, което наричаме минало, за миг се превръща в настояще или бъдеще и обратно! Ако светът..... (А) по-добре миналото, вярвам, че много от сегашните..... (Б) биха изчезнали. Трябва да живеем заедно,..... (В) етическите, етническите, историческите, литературните..... (Г). Историята показва, че никой не може да живее сам, затова трябва да живеем заедно.

- А) предугаждаше, познаваше, долавяше
- Б) перипетии, поразии, недоразумения
- В) съзерцавайки, съзнавайки, съзирайки
- Г) различия, варианти, несъответствия

19. За всяко празно място изберете най-уместния от предложените изрази.

Аз съм тази, която се усмихва първа..... (А) да съм мила и любезна и съответно ми се отговаря със същото. Държа се добре с всички, това работи и постепенно би могло да стане (Б) и на останалите. Въпрос на лично..... (В), което, разбира се, отнема време. Живели сме дълго време намусени и искаме рязко всичко да се смени, но това са сложни..... (Г) в психиката на човека – да свикне да съществува в тези нови условия, не е лесно.

- А) старая се, силя се, определям
- Б) ритуал, традиция, навик

В) превъзнасяне, превъзпитание, превъплъщаване

Г) похвати, процеси, качества

20. За всяко празно място изберете най-уместния от предложените изрази.

Желанието на учителите да научат на много неща претоварва учениците - това е един от основните проблеми на образованието. По някои предмети учителите..... (А) прекалено много детайли дори и от учениците, които нямат намерение да се занимават в бъдеще с дадената наука. Така реално не се получават знания, а нещо се назубря временно, колкото да мине изпитването. Повечето ученици днес искат да виждат (Б) в това, което учат..... (В) „трябва да го знаеш, защото утре ще те изпитам“ отдавна вече не работи. Днешните деца повече от всякога имат нужда от посока, от цели и (Г), които да им помогнат да ги постигнат.

А) претендират за, налагат, изискват

Б) резултат, смисъл, поанта

В) аргументът, заповедта, доказателството

Г) претекст, привилегия, мотивация

Отговори:

1. Г); 2. А); 3. Г); 4. Б); 5. В); 6. Г); 7. Б); 8. А); 9. Г); 10. В); 11. А); 12. Б); 13. Г);

14. А) неминуемо; Б) изниква; В) обезкуражаваща; Г) посветим;

15. А) жизненоважни; Б) споделим; В) докосва; Г) осъществим;

16. А) стимулира; Б) извлекат; В) предизвикателство; Г) култивират;

17. А) уютна; Б) липсата; В) опасна; Г) изглеждат;

18. А) познаваше; Б) недоразумения; В) съзнавайки; Г) различия;

19. А) старая се; Б) навик; В) превъзпитание; Г) процеси;

20. А) изискват; Б) смисъл; В) аргументът; Г) мотивация.